

213-214

Pridplatna cila god 3 for., na pol god 1 for. 50 nov., na četvert. 75 nov.
Za Srbiju 30, 15, 7 1/4 groša. Izlaci svake Nedilje jednout.

Pisma svakoverstna premetna molimo na uredništvo uputiti.
Neplaćena neprimamo.

God. I. U Kalači

u Sridu 1370. Travnja 20.

Broj 6.

POZIV NA PREDPLATU.

Poklem naše na ovom polju dilovanje, i razvitak narodnosti, o što većem broju predplatnikah zavisi izavlja se: da će se predplata neprikidno primati na cila godinu, t. j. od 19. ožujka t. g. do 18. ožujka 1871. g. po 3 f. a. vr., na pol 1 f. 50 nov., na četvert 75 nov., a za knježevinu Serbsku 30, 15, 7 1/2 groša.

Uredništvo.

Kakoće mo sačuvat Slobodu?

Slobodu neće drugo u opasnost dovesti već istom neznanost. Onaje natoliko prirodna (naravna) ljudstvu, da nemožemo smisliti čovika, kojibi savistan kadar bio od nje se razstati.

Košto su Samsona samo u snu, moći i snage opliniti, i okovati mogli, tako istom onaj puk izgubi slobodu, na kog bace obsinu neznanosti, da nikim načinom o svojem obstanku bezsvistnim postane. Puk indi koji želi u posidu slobode obstajati, mora steći sebi učenost.

Što dakle? valjada triba da svi postanemo književnikom! nijeli to bezsvistna želja?

Nije, jel književnost je tako različna, košto su razni stališi čovičanstva.

Druga književnost triba Svećeniku, druga ministaru, upravljalju, sudii, i odvietniku mjerniku, liečniku, druga umietniku, obertniku, druga zanatlii, i poljodilcu. Takoje, svakom triba druga, al svakom je svoje versti književnost neobhodno potriebna.

Latinska poslovica veli: ništa štoje pod suncom

nije stalno, ako nije stalno to se dakle prominjiva, drugo lice, drugi položaj uzima. Pamet koja nije predsudam ogradjena, ili strastju zaslipljena želi znat ono, što danas vidi — kakoje prije izgledalo, radi čega nije moglo, u starom obliku ostati? i kako bi tribalo da u budućnost bude, i to ne samo kod nas, već i kod drugih narodah!

I poklemje svaki stališ jedan s drugim kano jedna veruga od lanca s drugom, skopcan, to triba znat jednom stališu, kakoje kod drugog, drugčie neće se moći jedan s drugim složiti, i priloziti, n. p. poljodilac nije tergovac, ipak ako bi se usudio zapitat: zašto želiš razaznati kako s vunom i drugom robom u tergovini obhadjaju — svaki bi mi odgovorio: zato da umim svoje stvari tako pripravit, kako tergovci žele, dasi znao budem lakše i skuplje prodati, a to nam knjige opisuju, eto dakle uzroka, radi čega su nam ove potriebne. Uz to nijeli svaki gradjanin dobio vlast glasovat o poslovi občine, županie, i države, dakle triba da upozna barem od većeg, sve one poslove, kojise u občini, i županii obavljaju, inače jel će falično glasovat, i može biti sebi, i drugom škodljiv postati, iliće tako glasovat, kako mu drugi na jezik nametne, i onda neće slobodan već sluga biti, onog tko snjime u ovim slučaju vlada, evo ti opet potriboća književnosti.

Ako dakle želimo našu slobodu, kao poljodilci, zanatlie, ili gradjani osigurat, zaderžat, to moramo književnikom postati, ipak nemoj mo se poplašit, daćemo zato morat svoju kosu, ili motiku na klin obisit, ova

naša književnost samo će se oko naših potrebitinah verzati, i nas na toliko istom zauzeti, koliko nam vrijeme nediljom, od službe božje zaostaje, da se o naših nužda i poslovi knjigama ili novinam tako porazgovorimo, košto inače, o tih, s naših komšiah i prijatelji divanit običajemo.

Domaci Poslovi.

Sabor. 22. Ožujka. U Pešti imamo jedno sveučilište, (zavod di pridaju nauke za svaki stališ potrebitne) ovoje dosad biligu katoličku nosilo, učenikom svakojake viere dozvoljeno je bilo ovde nauke slušati, al učitelji s malom iznimkom, svisu katolici bili, sabor sad želi tom sveučilištu obćenu biligu prižeć, da se na tom učitelji svakojake viere namistjati mogu.

Ovo sveučilište ima svoje zaklade u dobru nepokretnom, i u novcu položene, i takodjer imamo mi zaklade obćene za potrebitne naših škulah i viere namienjene. Ove zaklade s jedne strane nastalesu žrtvom ponajviše Biskupah, i Vladarah, a drugesu sastavljene od imovine oni redova, koji su prija mnogo godina ukinjeni.

Niki vele : da je samo ono katoličko što su pojedini položili, a sve drugo — da je s drugovirci obćeno, — uslied toga izaslana su dva odbora, jedan da zaklade škulske, a drugi virske prigledaju, i one koje zemaljsku biligu nose označe.

To svaki mora odobravat, što sabor želi po svoji članovi izvištaj podpun o tom steći : na koliko se osnivaju kod sve učilišnog i virskog fonda, tako zvane zemaljske zaklade, da može prosudit, nakoliko bi nužno bilo ovamo potrebitne troškove naknaditi. Samo to nemože biti jednom viroljubitelju pravo, što nisu osnovu katoličke autonomie dočekali, i tako njezinom zakonitom uplivu prigodu otvorili, premda to nitko neće tajati : da su oba dva ova fonda iz katoličke imovine sastavljena; kako dakle tudje ne želimo tako svoje nismo voljni izdati, — kada imamo na sve strane siromašni škulah i cerkvah. Pervog Travnja je dokončana u zakonodavnoj kući ona duga borba koja je o računih 1867 i 1868 godine povedena. Sabor je prošaste godine svojem financialnom odboru naložio : da si račune prigleda, ovaj je u svojim izvištaju saboru priložio : da su troškovi po naputku saborskim počinjeni, uslied čega da se ministaru odveznica može izdati. Livaci su hotili dokazati : da je odbor svoju granicu izvištajom prišo, a u prigledu nije temeljno i obširno polazio; ništa nemanje posli govora gosp. financialna ministara — u kojem je ovaj sve Gyczyane razloge do konca pobio, saborje financialna odbora prilogu odobrio.

Za ovim je vićano o vrhovnoj računari. Kako vidismo ministari od svakog zakonitog prihodka, i potrebitna troška na došastju godinu obvezanisu naprid proračun saboru priložiti. Al šta bi ovog prigledanje domovini koristilo ako druge godine, kadje taj novac već u blagajnu unešen — i valjada potrošen, nebi nitko izgledao — jel onaj račun kojeg ministari o tom sastavljaju, po zakonu i računarski pravilah izravujen, na ovu sverhu dakle odlučio je naš sabor ustanoviti jednu vrhovnu računaru. Ovaće imati svojeg Predsidnika — koji će jednako s ministarom dostojanstvo posidovat. Togaće po predložbi prve t. j. zastupnikah kuće kralj imenovat, a u slučaju ako bi tog Predsednika radi kakve krivnje obtuzili — pripada pravo velikaškoj kući iztragu vodit i

sudit. Nu velikaši su izjavali želju : da uslied pravilni magjarska sabora običajih, u ovu predložbu i kuća velikaša svoj upliv dobje, al ova želja u prvoj kući zasad nije primljena.

Travnja 2. Poklem vlastnici vinograda, nebi dokolni bili vlastelinom spajjam izskupnu svotu — položiti, zatoće vlada ovima obveznice zemaljske izdati, timaće priloženi biti odrizci — po kojimaće oni od vladavine svoje kamata primati, glede tije uredjeno : 7% t. j. od jedne stotine sedam forinti u državnu blagajnu kao porez uneti.

Tom prigodom financialni odborje izjavio : da je s Dunavsko parabrodskom zadrugom, glede poreza na godba otvorena, od kojeg poreza je južna železnička družina po zemaljskim ugovoru 1866. — 27 veljače sklopljenim do 1876 god iznimljena.

Ovu iznimku će sabor u pritres uzeti, i onda će se pokazati; kojim ministaru triba virovati, kada onaj gradjiva obćeni tvrdi : da ugovor naznačen nemože magjarsku vezat, premda ga nije odobrila, a ministar financialna uvadjaga u svoje račune kano uzakonjena.

Naj znamenitija je bila ipak u ovoj sjednici ministara pravosudja izjava. 1867. godine sabor je povlastio županie i gradove : da svoje promine izvedu, t. j. u županih odbor, u gradovih obćinare, košto sudbene i upraviteljske činovnike izaberu, i ovi donle u svojih zvaniah obstanu, dok se županie, gradovi, i obćine na novo ne pristroje. Po mnenju ministarskom dakle ako bi promine nastaviti želili, trebalo bi, — gori navedenu saborsku povlasticu ponoviti, al poklem očekivano ustrojenje prid pragom leži — zato on iz obzira prigodnosti, ovo ponovljenje, i tako promine činovnikah kod županih i gradovah, za potrebitne ne nalazi. Tu izjavu ministara zakonodavne kuće većina s desne i live strane sabrana, za svoju je primila.

Uslied koje ako je tko dosad od kake zvanie sanjo, neka svoju strpljivost do kraja ove godine podulji i u ministarstvu sebi priatelje traži, jel kako po težnji vidimo — koja se ne samo u saboru, već po svoj magjarskoj u županih i gradovih pokaziva, došastji sustav županianski i gradski taku će osnovu dobit, da će biračem malo posla ostaviti.

Kućevni poslovi.

Bács 8. Travnja. Kudće kuga neg u svoj rod. — Lane nas je led sa svim potuko, milioni od miševah opustosili : još i nismo lansku bol pribolili, a sad na novo opet nas voda mori. Mlakovita naša mostonga doduše svudan kud protiče, a kod nas najveću čini štetu.

Mostonga koja je više bačkog kanala već danas sa svim osanula : na kojoj su kadgod u 14, 15 stolitju ladje plovile, a danas i kod nas već od više godinah posiana bivala, skoro 7 miljah duž protiče kroz Prigl. St.-Ivanski, staparski, doroslovački, račmilitički, hodšaghčki, karavukovački, deronjski, bački i bukinskih Obćinah medje (hatar) : dobiva iz kanala vodu po otvorenom tamo hlipu (Schleuse). — Više obćine, i to Prigl. St.-Ivanj, Račmilitič, Hodšagh, Karavukova, da imadu gdi kudilju kvasiti, za skupi novac propuštaju iz kanala vode, i kod Karavukove ju sustave. A kad ono ne obične kiše, ili veliki snigovi vodu uzmožaju, onda da sebe spase spuste vodu, ali koja samo do kraja medje bačke teći može, jer pria nekoliko godinah je Kameralni Spainluk u Bukinu Mostongu na uvike prodao, te vlastelini te zemlje, dase osiguraju na granici su postavili jaki nasap, priko kojeg

voda teći ne može, te se tako po bačkih usivah livo i desno razliva, i mnogo štete čini. Bilo je zbog toga već mnogo zla, ali i opet nema pomoći, bačinci si se doduše ugovorili sa bukinčani, da će bukinu propuštati, ali ima tome priko dva nedilje a Mostonga ne da bude manja, nego biva od dana do dana veća: tosu proizveli od šale, dasu bukinici jednu teržicu provukli kroz nasap! U županjskoj sednici je nikidan do duše naimenovan odbor (Commissia) kojiće stvar prividiti; ali takomise čini da Comissiu neželji onako kao nas, te Bog zna kadće dojt da prividi. Ako ono nije nama pravo želiti: da Bukinci kroz njevu zemlju Mostongu teći dadu, ono nek nije dopušteno gornjim obćinama puštati u Mostongu vode, jer da nije Mostonga puna kanalske vode, ono nami voda od kišah i sniga nebi dosadjivala, naravno ako bi svoj uredni put otvoren imala.

Jesenji usivi su slabi, svašta namje izmaklo, put je i dan danas kroz sokake takvi, dase teret nemož nositi. Prolitnim poslomsu zbog vrimenta verlo za ostali.

Na uskersni utorakće nam biti sajam (vašar) zbog obližnih drugih sajmovah ranie.

Za kath. avtonom. Poslanika je u bačkim srezu najviše glasova (votuma) dobio gosp. Ferdinando Ast bivši naš III. podžupan (Viceispanj).

Bačvanin.

* **Iz Subotice 11. Travnja.** Juče je ovdašnja štedionica i pučka banka, držala svoju vanrednu glavnu skupćinu, u kojoj se pritresalo: dali da se i nadalje primaju od pojedinih „osnovne dione uplate“ (törzsbetét) ili ne, i na predlog upravljajućeg odbora jednoglasno je dokonato, da se takove uplate više ne primaju, timje u izgled stavljeno da će ju dionice — Actie — ovdašnje štedionice i pučke banke u vridnosti znatno skočiti, što je sasvim opravdano, kad vidimo kakovu povoljnu kamatu već za ovo kratko vrime svoga postanuća ove nose, a što dalje sveće biti bolje.

Posli je načinjen i uglavljen predračun za ovu tekuću godinu (koliko će biti primanja i izdavanja priko godine).

Predlagano je domet i promina nikih riči u ustavu — pravilima društvenim — koje skupćina nije usvojila.

Na predlog odbora za prigled računa od prošle godine, dato je razrišenje — otpust — odgovornosti dotičnim računodavcima. Na pokon upravitelj g. Dtor Guln objasnijo je cilo rukovodjenje zavoda, koje je sa velikim zadovoljstvom primljeno. Tako za ova tri poslidnja miseca Sičnja, Veljače i Ožujka pokazuje se obrt novca kod ovoga zavoda 189,342 frt. 74 kr. nov. a čiste dobiti 2499 frt. 55 nov. ima.

Kaloča, 15. Travnja. U Zagrebu je sastavljeno jedno društvo podimenom Svetog Jeronima koje izdaje knjige, za izobraženje puka veoma koristne.

Da kogod postane utemeljiteljem ovoga društva ima položiti, najmanje 50 frt. A koji želi postat članom prvog reda mora platit 20 forinti. Drugog reda član položi 10 forinti. Trećeg reda član plati 5 forinti, i na ove novce kano kamatu dobiva svake godine one knjige, koje ovo slavno društvo izdaje, i to utemeljitelj i član, 1-og reda 4 iztiska, 2-og reda član 2 iztiska a 3-eg reda 1 iztisk.

O ovoj slavnoj zadrugi drugom prigodom će mo obširnie pisati, sad istom izjavljamo da je svoju darež-

ljivost i na naše Bunjevce i Šokce protegla — i naših novinah uredničtvu tečeće godine 50 kalendara poslala, da ji medju naših siromašni čitatelji razdilimo.

U ovih ime — poklem smo kalendare već dotičnim župnikom odaslali — slavnom društvu toplu hvalu počastno izručujemo i To našim svećenstvu i puku priporučujemo. Svrha je društva sveta, a svotu koju položiti triba, glede godišnje kamate, koja u knjigam za nju članu pripada, veoma neznatna. Ured.

NOVOSTI.

— **Njezino Veličanstvo kraljica Elisabeth** travnja 12-og pohodilaje Elisabethsku duvnu bolnicu. Tu priko jednog sata ostala, i svakog bolesnika premilostivo tišila, a kod jednog umirujućeg kleknula i za dušu mu molila, blago ovo obhadjanje Njezinog Veličanstva bolesnikom je suze krenulo. Tom prigodom prigledala jim likarnicu kuhinju i o odlazku, upraviteljici znatnu svotu na podporu uručila.

— **Kako štijemo** veći dio magjarski Biskupah na kratko vrime kući će dojt, da svoje zvanične poslove obvrše; ipak na friskoće u Rim se povratit, i u saboru svoje misto zauzeti.

— **Kalača. Premda se Preuzvišeni Nadbiskup** Ljudevit Hajnald iz Rima još nije povratio, velikog četvrtka svete obrede Prisvitli Biskup Ivan Nehiba je veršio. 12 siromakom po primeru Isusovim noge opro — koji su ovom prigodom u palači Nadbiskupskoj gostjeni u nove haljine odiveni i nadareni.

— **Gospodin Pava Rajner** ministar nutrašnji poslova jako je obolio.

— **Nad vojvoda Rudolf** (sin kralja našeg) položio je ovo godišnji ispit (exament) iz svojih nauka, učiteljima kao i svojim Presvitlom otcu na najveće zadovoljstvo.

— **Austriansko ministarstvo** od slidećih osobah je sastavljeno: Grof Potocki Predsidnik i zajedno ministar poljodilstva, Grof Taaffe ministar nutrašnji i domobranski poslova gosp. Tohabuschnigg ministar pravosudja i bogoštovlja, a drugi poslovi za vrime su kao vođjam gosp. Karlu Disler i Pretis povireni.

— **Bač. Godine 1825. biaše** na kući obćinskoj po ondašnjem ukusu umitno uzidan odžak (dimnjak) vanskim oblikom usukan. Al kad podiže se strašna bura i duja tako, da je odnela cilokupni krov s kuće, dočim je odžak samcat u vis ponosito ostao. Naišavši bližnji seljak čudom se začudi, te napokon reče: taj vitar nek je već krov odneo, al kako je mogo odžak usukati.

— **Bač. Iz novina štijemo da je ministar** financie produljio primanje 6 kr srebra, ali zvanično još ni dan danas nije došlo ništa na obćine, a koliko bi nužno bilo pokazuje to: da jedni koi ne štiju ili neviruju novinama, neće da primaju, te stoga se veliko zlo zameće medju pukom, koji nemože hiljade izdavat nego samo krajcare ima za svakidanji trošak. Tako se je kod nas dogodilo. U nedilju po običaju prid crkvom se navistilo, da koji ima 6 kr. srebra starih nek prida kod obćinske kuće, još u onaj dan, jer više neće se primati; u ponediljak na teđnjim sajmu (piaci) podigla se pobuna: jedni koji su po novinah čuli, daju stare 6 kr a drugi koji su po jučerašnjoj obćinskoj naredbi postupali nisu htili primati.

VILAJET.

Francuzka. Na glasovanje ustava velika je priprava. Praefekti (župani) dobili su naputke od nutrašnjeg,

ministara, pak i od samog cara, neka bi u dotičnih obćinah sve tako uredili — da glasovanje ustava sve po carskoj volji ispane. Glasovanje ustava biti će svibnja 8 mog.

Promina ministara i u Francuskuje dospila g. ministar Daru i Buffet zafalili su na svom dostojanstvu.

Talianska. Vojvoda orleanske francusko-kraljevske porodice, dobijo je naputak : da iz grada Palermo (u Siciliji) odputuje, premda se puk tam uzrujao, a potvrdjivaju : da su Vojvode tog porikla s bundžiam u savez stupili.

Turska. Divan Turski sad o tim vića, bili tribalo gvozdeni put priko Bosnie, ili Srbije voditi, da se sa Magjarskom skopča. U Srbiji su gotovi na rat, ako gvozdeni put neuzpodje priko Srbije već priko Bosnie. Jel bi sovim načinom Srbija u napridovanju poljodilstva i trgovine zdravo se okrnula.

Trgovina i obrtnost.

* **Subotica 8. Travnja** (u petak). Obće je poznato da je žetva „zbog suše“ prošle godine kod nas svuda loša bila, i opet je cina rani sve do skora neznatna bila, — čemu je uzrok bijo bogata žetva u Americi, i sa te strane veliki dovoz na svijske trgovce — pijace — u Londonu i Parisu, koje su okolnosti (conjunctura) našoj rani cinu znatno obalile. Kako je pak počeo dovoz iz Amerike slabiji bivati — odmah je po stupnju i našoj rani cina počela skakati, i u prkos dobrim glasovima koji dolazu iz Nimacčke i Rusije, da usivi tamo dobro stoju, jednako skače cina rani kod nas, a osobito žitu i zobi, koje prvo u veliko uzimaju švajcarski trgovci; usljed toga naravno da moraju i naše mlinare u Pešti i Segedinu veću cinu davati.

* **Subotica 11. Travnja** (u ponediljak). Danas je nas Bog obdario bogatom prolitnjom kišom. Kako je posljednja dva dana sunce jako bilo, to je našu zemlju „koja je više piskovita“ dobrim osušilo, a ova je kiša na nju kao melem pala, jer je bila tija i prilično topla, s toga su nam svi usivi nov život dobili, sve je zeleno i veselo; a što je najzanimljivije? da je ovo dobo grmilo, iz toga mlogi sude da će biti, dobra godina, a mi dodajemo dao bi Bog!

Prodaja vune. Prošaste nedilje našinci su kupili, 700 mažah finie čojne vune po 107—108 frt. — Pogodba je učinjena na kaptule Egarske vunu 500 maži po 86 frt. i jedan dukat. A Baruna Bajzatha po 137 forinti. Sridnja vuna 150 maži po 112—125 fort. S koža strižene vune 60 m. za 112 fort. a 100 m. tabakaške vune po 103—106 fort. prodanoje, jedan tal te vune iznešen je u Sasku.

GAZDALUK.

Brižljivost Vladarska o poljodilstvu. Razboriti gazde davno su već uvižbali : da je onaj gazdaluk mudro uredjen, kojem su mnogorvstne poljodilstva struke usnovane n. p. di svake fajte sitve upotriebuju, i pitome živine odhranjivaju. A ono štoje u gazdaluku pojedini ljudih za koristno pronadjeno, toje već sad kao valjano i u narodnom gazdaluku pripoznato, zatoje svake hvale dostojan naš gosp. ministar poljodilstva, koji kako u Listu „Reform“ štijemo bacioje svoje oko na svilarstvo na polivanje zemljišta, oranje, kudilju hmelj (od ovog biva pivni kvas) i na ribarnike.

Svilusmo omilovali, onaje već i u šokačka selunišla, gdisu prije divojke svojim rukama pređenim i tkanim platnom se odivale i dičile. Bačkaje već prije 40 godina na svilarstvo brigu imala, i župania osobita dva činovnika držala, koji su bačvansko svilarstvo rukovodili, i puku naputke u tom podieljivali — u Apathinu, i Novomselu su bile svilarne motaonice, koje su zapredke prikupljivale i svilu smotavale; onajbi obćinstvu veliku uslugu učinio, — tko bi znao opisati — radičega je to sve pristalo, i na znatnu štetu naše županie gazdaluka propalo. Gosp. Ministar je 1700 for. najviše medju siromašni učitelji podielio, koji su u svilarstvu napridovali.

Cina rane.

Maža ili centa razumi se požunac po težini na funte

Staje?	Kako?	Di?	Teškoć		Vridi		Di?	Teškoć		Vridi	
			cta/fnt.	frt/kr.	frt/kr.	cta/fnt.		frt/kr.	frt/kr.		
Žito	Bačko	u Pešti	88	5	60	u	83	4	93		
Napolica	Banatsko	„	—	—	—	Baji	78	3	47		
Raž	maodkud	„	78	3	32	„	76	3	37		
Ječam	„	„	69	2	60	„	63	2	40		
Zob	„	„	—	2	42	„	44	2	10		
Kukuruz	„	„	—	3	15	„	90	2	80		
Gra	„	„	—	—	—	„	—	—	—		
Proja	„	„	—	—	—	„	—	—	—		
Gorušica	„	„	—	—	—	„	—	—	—		

Visina vode Dunavske.

Pešta 16. Trav. 8' 9" stoji.

nad 0 —

Požun 16. Trav. 8' 9" razte.

nad 0 — „

Poruke uredništva.

Zombor : Gos. P. Pod vašim naslovom šaljem, više činiti ne možemo, što rekoste o jeziku to vam je zlotvor naustio, mi jezik nemišamo, a što se vama novo čini, to valja naučiti, nove stvari, imadu nove nazive ko u puk take izmišljotine prosipa taje uboica narodnosti. — Aljmaš G. P. molimo za konac.

Ured.

OGLAS.

Imamo sriću velečastnom obćinstvu priporučiti.

Našu Gazdačko-Strojni-Tvorinaru

na svako jakih orudjah u ovu struku spadajućih brzo sgotovljenje, uz najpriličniju cinu.

Sgotovljamo svake vrsti nova ratila, t. j. parostrojeve, mlatalnice, sečkanice, kukuruz-mrvljačice, sijačice, bojo-trlačice, sverdla za bušenje, piljačice, zvoničke sate, vodotoke — takodjer razne željezne plugove, brane, vijalice, šmrke za bunare, štrcalice — zajedno primamo se paromlina, i žesto tvorina košto i najfinii tokarski bravarski poslovah, i svih ovakovih popravljanja

Nadalje u pozornost velepoštovana obćinstva priporučujemo našu Dobro složenu paro-mlatalicu.

Pripravnismo u mistu i okolišu — od spajilukah družtvenih, ili pojedinih gazdah, — izmlatjenje litine za dio ili za gotov novac — uz priličnu cinu primiti. Molimo za milostivo obćinstva priateljstvo, Stan gospodska ulica 318 broj u Kalači.

3—3

Pokorne sluge
Sztrecke i Heil.